

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

з виконання завдань уповноваженим підрозділом (уповноваженою особою) з питань запобігання та виявлення корупції під час реалізації вступної кампанії в умовах воєнного стану

Частиною першою статті 13¹ Закону України «Про запобігання корупції» (далі – Закон) передбачено, що уповноважені підрозділи (уповноважені особи) з питань запобігання та виявлення корупції (далі – уповноважені) утворюються (визначаються), зокрема, на підприємствах, в установах та організаціях, що належать до сфери управління державного органу (крім юридичних осіб, у яких відповідно до цього Закону затверджуються антикорупційні програми).

З огляду на зазначене уповноважені утворюються (визначаються) в закладах освіти, що належать до сфери управління міністерств, центральних органів виконавчої влади, інших державних органів.

Національне агентство з питань запобігання корупції (далі – Національне агентство) відповідно до пункту 11 частини першої статті 11 Закону здійснює повноваження, зокрема, щодо методичного забезпечення та здійснення аналізу ефективності діяльності уповноважених.

Завдання і функції уповноважених визначені частиною шостою статті 13¹ Закону та Типовим положенням про уповноважений підрозділ (уповноважену особу) з питань запобігання та виявлення корупції, затвердженим наказом Національного агентства від 27.05.2021 № 277/21, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 14.07.2021 за № 914/36536 (далі – Типове положення).

Враховуючи те, що законодавством на уповноваженого покладається організація та контроль за проведенням заходів щодо запобігання корупційним правопорушенням та правопорушенням, пов'язаним з корупцією, залучення уповноваженого до процесів вступної кампанії в умовах воєнного стану обумовлене його безпосередніми повноваженнями, передбаченими Законом і Типовим положенням.

Крім того, міжнародні стандарти ДСТУ ISO 37001:2018 «Системи управління щодо протидії корупції. Вимоги та настанови щодо застосування» (ISO 37001:2016, IDT), затверджені наказом Державного підприємства «Український науково-дослідний і навчальний центр проблем стандартизації, сертифікації та якості» від 18.12.2018 № 507; ДСТУ ISO 31000:2018 «Менеджмент ризиків. Принципи та настанови» (ISO 31000:2018, IDT), затверджені наказом Державного підприємства «Український науково-дослідний і навчальний центр проблем стандартизації, сертифікації та якості» від 29.11.2018 № 446, передбачають забезпечення обізнаності персоналу з вимогами антикорупційного законодавства та розгляд повідомлень про можливі його порушення.

З урахуванням специфіки цьогорічної вступної кампанії та відповідно до пункту 11 частини першої статті 11 Закону Національне агентство підготувало ці Методичні рекомендації, що передбачають такий рекомендований порядок роботи уповноважених у межах їх повноважень під час реалізації процесів вступної кампанії в умовах воєнного стану.

1. У межах реалізації завдання уповноваженого щодо візування проєктів наказів (розпоряджень) з основної діяльності, адміністративно-господарських питань, а також проєктів наказів (розпоряджень) з кадрових питань (особового складу) рекомендовано залучати уповноваженого до опрацювання проєктів актів з таких питань:

- проведення конкурсного відбору, коригування рейтингових списків, коригування списків рекомендованих до зарахування та строки зарахування вступників за ступенями вищої освіти;

- формування та регламент роботи приймальної комісії;

- прийом заяв і документів;

- проведення вступних випробувань, спосіб та місце оприлюднення їх результатів;

- формування та функціонування апеляційної комісії;

- подання і розгляд апеляцій на результати вступних випробувань, що проведені закладом;

- прийом заяв і документів, проведення вступних випробувань, творчих конкурсів, співбесід і строки для зарахування вступників із числа іноземців та закордонних українців, які прибули в Україну з метою навчання;

- прийом на навчання іноземців та осіб без громадянства;

- проходження медичного огляду вступників до закладів вищої освіти, що проводять підготовку фахівців для галузей, які потребують обов'язкового професійного медичного відбору;

- оцінювання рівня фізичної підготовки, вимоги проходження психологічного обстеження та медичного огляду (за потреби);

- проведення творчих конкурсів, співбесід, оцінювання мотиваційних листів;

- розрахунок конкурсного балу;

- поселення в гуртожитки.

Під час візування проєктів документів рекомендовано користуватись загальними рекомендаціями, визначеними Методичною настановою Національного агентства «Візування антикорупційним уповноваженим проєктів актів організації публічного сектору».

Пропонуємо уповноваженому при здійсненні візування проєктів документів особливу увагу звертати на корупційні ризики та застереження, виявлені Національним агентством під час аналізу Порядку прийому на

навчання для здобуття вищої освіти в 2022 році, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 27.04.2022 № 392, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 03.05.2022 за № 487/37823.

Відсутність візи (погодження) уповноваженого на документах є підставою для відхилення або повернення документа на доопрацювання. Не погоджений у відповідному порядку проєкт документа не передається на підписання (затвердження) керівнику закладу освіти. Процедuru візування проєктів документів закладу освіти уповноваженим рекомендуємо визначити в інструкції з діловодства закладу освіти.

2. З метою вжиття заходів щодо виявлення конфлікту інтересів та сприяння його врегулюванню уповноваженому рекомендовано забезпечити попередню перевірку потенційних кандидатів до складу приймальної та апеляційної комісії до остаточного затвердження їх складу. При цьому пропонуємо не допускати залучення одного і того самого працівника до складу різних комісій.

Попередню перевірку кандидата рекомендуємо здійснювати шляхом перегляду особових справ кандидатів, перевірки їх родинних зв'язків, вивчення функціональних обов'язків за основною посадою, безпосереднього підпорядкування, залученості до адміністративних процесів закладу освіти, з урахуванням розподілу функціональних обов'язків керівника закладу освіти, аналізу інформації у ЗМІ, вивчення наявності в уповноваженого матеріалів попередніх перевірок та повідомлень тощо. Уповноваженому пропонується контролювати, щоб інформація про склад комісій була оприлюднена на офіційному вебсайті закладу освіти.

3. Уповноваженому рекомендовано ініціювати та розробляти внутрішні політики щодо дотримання доброчесності в закладі освіти під час реалізації вступної кампанії в умовах воєнного стану та поширювати їх серед працівників, здобувачів освіти, абітурієнтів та партнерів закладу освіти.

4. При наповненні офіційного вебсайту закладу освіти уповноваженому пропонується забезпечити візуалізацію окремого розділу, що стосується запобігання корупції, де розміщено актуальну інформацію про уповноваженого, канали для повідомлення про можливі порушення, механізми заохочення до викривання, графік прийому та години роботи уповноваженого, його контактні дані, шляхом розміщення його на головній сторінці вебсайту закладу освіти та одночасне дублювання цих відомостей у розділі, де розміщена інформація для абітурієнтів.

5. З метою організації роботи каналів та роботи із повідомленнями уповноважений може використовувати загальні рекомендації Національного агентства з цього напрямку.

6. Рекомендовано забезпечити взаємодію уповноваженого з відповідальною особою закладу освіти за роботу у Єдиній державній електронній базі з питань освіти (ЄДЕБО) для вирішення питання отримання в

установленому законодавством порядку інформації щодо вступних випробувань (творчі конкурси, мотиваційні листи, результати співбесід) з метою здійснення своїх повноважень.

7. Рекомендовано залучати уповноваженого до проведення моніторингу діяльності приймальної та апеляційної комісії, інших працівників, які залучені до процесів вступної кампанії в умовах воєнного стану, процедури оскарження результатів вступних випробувань, зарахування вступників та поселення в гуртожитки, на предмет дотримання вимог антикорупційного законодавства, з метою реалізації уповноваженим своїх завдань щодо підготовки та організації заходів з усунення корупційних ризиків; перевірки повідомлень про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень; надання структурним підрозділам та їх працівникам методичної та консультативної допомоги з питань додержання законодавства щодо запобігання корупції.

8. Для забезпечення прозорості проведення різних форм вступних випробувань уповноваженому рекомендовано залучатися до визначення порядку, організації, проведення та оцінювання результатів кожного із вступних випробувань у формі творчих конкурсів або індивідуальної усної співбесіди, розгляду мотиваційних листів як спостерігач.

9. Уповноваженому пропонується забезпечити відкриту комунікацію з абітурієнтами та їх батьками шляхом проведення заходів щодо формування їх обізнаності з антикорупційними політиками закладу освіти.

10. Для забезпечення процедур прозорості діяльності органів та комісій закладу освіти уповноважений може ініціювати залучення експертів та громадськості для надання консультативної підтримки у питаннях академічної доброчесності та антикорупційної діяльності, залучення представників громадськості як спостерігачів під час реалізації вступної кампанії в умовах воєнного стану.

11. Уповноважений може користуватись координаційною, консультативною та методичною підтримкою уповноважених центральних органів виконавчої влади, у підпорядкуванні яких перебуває заклад освіти, та Національного агентства.

Ці Методичні рекомендації є мінімальним стандартом, який може бути використаний при реалізації процесів та розробці документів внутрішнього регламенту з антикорупційної роботи у діяльності закладів освіти під час вступної кампанії в умовах воєнного стану, які є юридичними особами публічного чи приватного права, основним видом діяльності яких є освітня діяльність.